

Sygn. akt II AKa 209/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 listopada 2015 roku

Sąd Apelacyjny w Łodzi, II Wydział Karny, w składzie:

Przewodniczący: SSA Paweł Misiak (spr.)

Sędziowie: SA Krzysztof Eichstaedt

del. SO Barbara Augustyniak

Protokolant: st. sekr. sąd. Jadwiga Popiołek

przy udziale K. K., Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Łodzi del. do Prokuratury Apelacyjnej w Łodzi

po rozpoznaniu w dniu 5 listopada 2015 roku

sprawy

K. J.

oskarżonego z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, art. 278 § 1 kk, art. 279 § 1 kk i art. 278 § 5 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 kk, art. 280 § 1 kk w zw. z art. 157 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 kk, art. 62 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 kk, art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, art. 234 kk w zw. z art. 12 kk;

D. M.

oskarżonego z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 157 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 kk

na skutek apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 20 maja 2015 roku, sygn. akt IV K 8/15

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok i zwalnia oskarżonych od kosztów sądowych za drugą instancję;
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. J. – Kancelaria Adwokacka w Ł. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu K. J. z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

SSA Paweł Misiak

SSA Krzysztof Eichstaedt SSO del. Barbara Augustyniak

Sygn. akt II AKa 209/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 maja 2015 r., wydanym w trybie konsensualnym, Sąd Okręgowy w Łodzi uznał K. J. za winnego dokonania dziewięciu czynów, w tym tego, że:

we wrześniu 2012 roku w H. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej udzielił będącemu wówczas małoletnim P. P. środka odurzającego w postaci 0,5 grama ziela konopi innych niż włókniste (środek odurzający z grupy I – N i IV – N ustawy), z czego uzyskał korzyść majątkową w kwocie 15 zł,

i przyjmując, że czyn oskarżonego wyczerpuje dyspozycję art. 59 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 124, z późniejszymi zmianami), na podstawie art. 59 ust. 2 tej ustawy wymierzył oskarżonemu karę 3 lat pozbawienia wolności. Sąd orzekł nadto na podstawie art. 45 § 1 k.k. środek karny przepadku osiągniętej korzyści majątkowej w kwocie 15 zł. Za pozostałe przypisane oskarżonemu czyny zostały mu wymierzone kary:

- za czyn wyczerpujący dyspozycję art. 278 § 1 k.k. – 6 miesięcy pozbawienia wolności,
- za czyn wyczerpujący dyspozycję art. 279 § 1 k.k. i art. 278 § 5 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. – 1 roku pozbawienia wolności,
- za czyn wyczerpujący dyspozycję art. 58 ust. 1 ustawy z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. – 5 miesięcy pozbawienia wolności,
- za czyn wyczerpujący dyspozycję art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. – 3 lat pozbawienia wolności, z orzeczeniem na podstawie art. 46 § 1 k.k. obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem,
- za czyn wyczerpujący dyspozycję art. 59 ust. 1 powołanej wyżej ustawy z 29 lipca 2005 r. w zw. z art. 12 k.k. – 1 roku pozbawienia wolności, z orzeczeniem na podstawie art. 45 § 1 k.k. środka karnego przepadku osiągniętej korzyści majątkowej w kwocie 1 230 zł,
- za czyn wyczerpujący dyspozycję art. 62 ust. 1 i 2 powołanej wyżej ustawy z 29 lipca 2005 r. w zw. z art. 12 k.k. – 2 lat pozbawienia wolności,
- za czyn z art. 62 ust. 1 powołanej wyżej ustawy z dn. 29 lipca 2005 r. – 3 miesięcy pozbawienia wolności, z orzeczeniem na podstawie art. 70 ust. 2 tej ustawy środka karnego przepadku ziela konopi o wadze 0,41 g,
- za czyn z art. 234 k.k. w zw. z art. 12 k.k. – 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Jako łączną za wszystkie przestępstwa pozostające w zbiegu Sąd Okręgowy w Łodzi wymierzył osk. K. J. karę 4 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności i na jej poczet zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia wolności w dniach 10 i 11 maja 2013 r. i od dnia 16 stycznia 2014 r. do 20 maja 2015 r.

Tym samym wyrokiem i także w trybie konsensualnym Sąd Okręgowy w Łodzi uznał D. M. za winnego dwóch czynów:

- wyczerpującego dyspozycję art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za który wymierzył oskarżonemu karę 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności, z orzeczeniem na podstawie art. 46 § 1 k.k. obowiązku naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego M. L. kwoty 3000 zł, 50 euro i 3302,33 dolarów amerykańskich,
- wyczerpującego dyspozycję art. 62 ust. 1 ustawy z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k., za który wymierzył oskarżonemu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Jako łączną za oba przestępstwa wymierzył oskarżonemu karę 2 lat i 9 miesięcy pozbawienia wolności i na jej poczet zaliczył oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności od 16 stycznia 2014 r. do 20 maja 2015 r.

Sąd rozstrzygnął nadto o kosztach sądowych zasądzając na rzecz Skarbu Państwa od każdego z oskarżonych kwoty po 1000 zł tytułem ich częściowego zwrotu. Zasadził także na rzecz obrońców koszty pomocy prawnej udzielonej oskarżonym z urzędu.

Apelacje od tego wyroku wywiedli obrońcy oskarżonych.

Obrońca K. J. zaskarżyła wyrok w „całości na korzyść oskarżonego”, jednakże zarzut odwoławczy błędu w ustaleniach faktycznych odniosła wyłącznie do czynu przypisanego w pkt I sentencji wyroku (vide protokół rozprawy). W ocenie skarżącej błąd sądu I instancji polegał na uznaniu, że udzielenie przez K. J. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej 0,5 g ziela konopi nie stanowi wypadku mniejszej wagi, przewidzianego w art. 59 ust. 3 ustawy. Zakwestionowała nadto prawidłowość rozstrzygnięcia sądu I instancji o obciążeniu oskarżonego kosztami procesu.

Wnosiła w związku z powyższym o zmianę zaskarżonego wyroku przez uchylenie orzeczenia o karze łącznej, przyjęcie, że czyn oskarżonego z pkt I stanowi wypadek mniejszej wagi i wymierzenie znacznie łagodniejszej kary jednostkowej za ten czyn i kary łącznej.

Obrońca osk. D. M. zaskarżył wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze. Podnosząc zarzut rażącej jej niewspółmierności, wynikłej z pominięcia znaczenia niekaralności oskarżonego, braku zdemoralizowania, dobrej opinii, skruchy oskarżonego i faktu, że jest sprawcą młodocianym – obrońca wykazywał, że kara 2 lat i 9 miesięcy pozbawienia wolności przekracza stopień winy i nie spełnia funkcji wychowawczej. Wnosił o obniżenie wymiaru kary za dokonany przez oskarżonego rozbój do 2 lat, zaś za posiadanie środków odurzających do 4 miesięcy pozbawienia wolności i określenie kary łącznej na poziomie 2 lat pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Obie apelacje są bezzasadne. Jak wspomniano na wstępie, wyrok w tej sprawie zapadł w trybie konsensualnym, a w wypadku D. M. zaproponowana przez prokuratora kara była nawet niższa od pierwotnej propozycji obrońcy. Fakt wywiedzenia przez obrońców apelacji, mimo uzgodnionej postaci wyroku, jest złamaniem procesowej lojalności. Tym bardziej, że zaskarżone orzeczenie nie jest dotknięte żadnymi zasadniczymi uchybieniami.

Nietrafny jest zarzut zawarty w apelacji obrońcy K. J., jakoby przypisany oskarżonemu w pkt. I czyn stanowił wypadek mniejszej wagi w rozumieniu art. 59 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Ustawa nie określa kiedy czyn sprawcy może być uznany za wypadek mniejszej wagi. Dlatego dla oceny co jest takim wypadkiem istotne są te same okoliczności, które są uwzględniane przy wymiarze kary. Nie jest więc decydująca tylko wartość przedmiotu przestępstwa lub – jak w tej sprawie – ilość sprzedanego środka odurzającego, lecz również okoliczności czynu i osobowość sprawcy. Tak więc wypadek mniejszej wagi zachodzi, gdy zarówno okoliczności przedmiotowe czynu, jak i elementy podmiotowe, dotyczące osoby sprawcy, mają charakter łagodzący, sprawiający, że czyn jest przestępstwem zasługującym na łagodniejszą ocenę. Sytuacja taka nie ma miejsca w tej sprawie. Przede wszystkim dlatego, że nie chodzi o pojedynczy, wyjątkowy wypadek zachowania sprzecznego z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Oskarżony został w tej sprawie uznany za winnego także innych przestępstw przewidzianych przez tę ustawę, polegających na udzieleniu innym osobom środków odurzających (czyny przypisane w pkt. 5 i 8) lub posiadania takich środków (czyn przypisany w pkt. 10). Zresztą sąd I instancji prawidłowo ustalił, że oskarżony handlował marihuaną, miał jej duże ilości. To z jego inicjatywy doszło też do popełnienia rozboju na szkodę M. L. i A. A.. Jeśli do tego dodać jeszcze okoliczności związane z osobą samego oskarżonego, wynikające z wywiadu kuratora sądowego – skłonność do alkoholu i narkotyków, agresję i skonfliktowanie nawet z najbliższą rodziną, to także one przemawiają przeciwko rozwiązaniu postulowanemu przez obrońcę.

Orzeczone wobec oskarżonego częściowy zwrot kosztów procesu w kwocie 1000 zł nie stanowi dla niego nadmiernej uciążliwości. Oskarżony jest młodym, zdolnym do pracy człowiekiem, więc bez trudu może ponieść koszty w określonej w zaskarżonym wyroku wysokości. Uzasadnienie sądu I instancji dotyczy wprawdzie tylko rozstrzygnięcia o

zwolnieniu z pozostałych kosztów procesu, przewyższających kwotę 1000 zł, co nie odbiera jednak słuszności samemu orzeczeniu.

Nie ma w okolicznościach tej sprawy przesłanek do złagodzenia kar orzeczonych wobec D. M., tak jednostkowych jak i łącznej, jak postuluje z kolei w apelacji obrońca tego oskarżonego. Kary te i tak są łagodne, a przecież oskarżony był wykonawcą znamion składających się na przestępstwo rozboju, popełnione w dniu 13 stycznia 2014 r. To on próbował porazić paralizatorem właściciela hurtowni, następnie użył paralizatora wobec jego pracownika. Brał udział w przestępstwie zaplanowanym i przygotowanym.

Jak trafnie ustala sąd I instancji, osk. D. M. nie był uprzednio karany, ale sprawiał wcześniej problemy wychowawcze i pozostawał pod dozorem kuratora. W uzasadnieniu apelacji jej autor sformułował tezę, że tylko sprawcy czynów agresywnych powinni być skazywani na bezwzględną karę pozbawienia wolności, choćby nawet byli młodociani i dotychczas nie karani. Orzeczenie sądu I instancji odpowiada takiemu oczekiwaniu, przecież oskarżony w trakcie napadu na hurtownię wykazał się zarówno agresją jak i bezwzględnością w działaniu. Bez przejawów skruchy czy refleksją nad tym, co zrobili za pieniądze uzyskane z przestępstwa oskarżeni spędzili następnie wypoczynkowo kilka dni w Zakopanym. Obecna korzystna zmiana w zachowaniu oskarżonego, podjęcie nauki i pracy, nie stanowi wystarczającej przeciwwagi dla okoliczności o niekorzystnej dla oskarżonego wymowie, a zwłaszcza faktu wysokiego stopnia społecznej szkodliwości jego czynów.

Z tych wszystkich powodów Sąd Apelacyjny orzekł o utrzymaniu zaskarżonego wyroku w mocy. Zwolnił nadto oskarżonych od kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym. Oskarżeni stoją bowiem przed koniecznością poniesienia częściowych kosztów procesu orzeczonych przez sąd I instancji oraz naprawienia szkody. W tej sytuacji uiszczenie dodatkowo kosztów za II instancję byłoby dla nich nadmiernie uciążliwe.

Wysokość wynagrodzenia dla obrońcy z urzędu uwzględnia aktualne stawki za czynności adwokackie i nakład pracy obrońcy.